

MCMXIX

MMXIX

JEDNOŚCIĄ SILNI

Stulecie Związku Zawodowego
Maszynistów Kolejowych w Polsce

Nowy przewodniczący OPZZ

Rada Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych powierzyła 26 września stery organizacji Andrzejowi Radzikowskiemu.

Wybory nowego szefa OPZZ zostały przeprowadzone w związku ze śmiercią przewodniczącego Jana Guza. Od maja obowiązki te pełnił ówczesny wiceprzewodniczący Andrzej Radzikowski.

W strukturach OPZZ pełni funkcje od 1994 roku. Między innymi jako członek Rady OPZZ, a w kadencji 2002–2006 członek Prezydium OPZZ.

Przewodniczący Andrzej Radzikowski posiada duże doświadczenie w działalności związkowej. W Związku Nauczycielstwa Polskiego, do którego należy od 1978 roku, przeszedł wszystkie szczeble organizacyjne od Prezesa Ogniska, poprzez Prezesa Oddziału i Okręgu do członka Prezydium Zarządu Głównego.

Za swoją pracę zawodową i działalność społeczną wielokrotnie nagradzany i wyróżniany. Otrzymał m.in.: Brązowy, Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Krzyż za zasługi dla ZHP, Złotą Honorową odznakę ZMW, Złotą Odznakę ZNP.

Posiada wyższe wykształcenie pedagogiczne na kierunku matematyka i informatyka nauczycielska. Był nauczycielem i dyrektorem szkoły, sprawował także kierownicze funkcje w administracji państwowej.

Na okładce

Okładka tego numeru Głosu Maszynisty jest zarazem okładką albumu wydanego z okazji 100-lecia ZZM. Centralny motyw stanowi grot do sztandaru przedwojennej organizacji ZZM, który znajduje się w zbiorach Stacji Muzeum w Warszawie.

Album „Jednością silni. Stulecie Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce” na 200 stronach obrazuje dzieje organizacji od okresu międzywojennego do czasów współczesnych. W przystępnej formie sięga do samych korzeni, opowiada o najważniejszych wydarzeniach po reaktywacji oraz upamiętnia i przybliża członków ZZM.

Redaktorem albumu jest niżej podpisany, a wydrukowała go drukarnia Legra w Krakowie. Do rąk Czytelników trafi w październiku. Przyjemnej lektury!

Rafał Zarzecki

pod semaforem

Zakład Centralny PKP IC za wymagający interwencji skandaliczny stan pomieszczeń oczekiwania dla drużyn trakcyjnych w Warszawie Wschodniej

Newag SA za montaż elektronicznego zamka w drzwiach wejściowych do lokomotywy

PKP POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE
Spółka Akcyjna

Wydział ds. Poligrafii PKP S.A.
(dawna Drukarnia Kolejowa Kraków)

Oferuje usługi w zakresie projektu, składu i druku:

- **KSIĄŻEK, CZASOPISM, KATALOGÓW, INSTRUKCJI**
z oprawką klejoną lub zeszytową
- **ULOTEK, FOLDERÓW, AKCYDENSÓW**
falcowanych, sztanconowanych, bigowanych
- **BŁOCKÓW SAMOKOPIUJĄCYCH,**
klejonych i szytych z numeracją, perforacją
- **DRUKÓW Z NUMERACJĄ ORAZ ZABEZPIECZENIAMI**
takimi jak: papier ze znakiem wodnym, hologramem, farby fluororescencyjne, farby sekretne
- **ROLEK DO KAS FISKALNYCH I BILETOWYCH**
Z NADRUKIEM I ZABEZPIECZENIAMI

32-086 Węgrzce, ul. Forteczna 20 A, tel. 12 298-04-13, e-mail: poligrafia@pkp.pl

Odznaczenia ad 2019

Podczas uroczystej akademii z okazji 100-lecia ZZM w Teatrze Polskim wyróżniającym się członkom i sympatykom ZZM zostaną wręczone odznaczenia resortowe i związkowe. Poniżej publikujemy listę odznaczonych.

ODZNAKA

ZASŁUŻONY DLA TRANSPORTU RP

Adam Baczewski, Krzysztof Baran, Sławomir Barański, Waldemar Bernat, Stanisław Bugajski, Sławomir Centkowski, Ireneusz Dobrowolski, Andrzej Dublinowski, Piotr Kendzierski, Roman Koch, Mariusz Kukliński, Marek Łysko, Krzysztof Malepszak, Andrzej Mądry, Grzegorz Młotkowski,

Wojciech Ostrowski, Krzysztof Peglan, Jan Plesch, Andrzej Sadkowski, Jacek Sołowiej, Mariusz Szczurek, Andrzej Szyszka, Andrzej Zabłocki, Sławomir Zadruski.

ODZNAKA

ZASŁUŻONY DLA KOLEJNICTWA

Marian Adamczyk, Janusz Bierzowski, Marek Bury, Zbigniew Cierznicki, Piotr Czarnik, Grzegorz Dobkowicz, Ryszard Durałek, Andrzej Foremny, Jan

Formella, Dariusz Gąsowski, Grzegorz Gruszczyński, Bogusław Holda, Zdzisław Jaciubek, Grzegorz Jagielski, Grzegorz Jasoń, Piotr Jurek, Aleksander Kaczmarek, Marek Kłos, Elżbieta Korzystka, Kazimierz Kowalik, Kazimierz Krawczyk, Bogdan Kurowski, Adam Kurzyna, Andrzej Lenart, Grzegorz Mielczarek, Agnieszka Młynarczyk, Grzegorz Moc, Krzysztof Najdała, Ireneusz Nawrot, Waldemar Nowak, Stanisław Olszewski, Krzysztof Oryl, Zbigniew Pankiewicz, Sławomir Pastucha, Piotr Pietrowiak, Tomasz Radziejewski, Dariusz Regulski, Grzegorz Rudaś, Piotr Sałamacha, Krzysztof Saternus, Antoni Skiba, Paweł Stefaniak, Jacek Strzelec, Adam Szkiłdź, Jerzy Szpilka, Piotr Szymański, Zdzisław Szymerowski, Piotr Tracichleb, Wojciech Trusiewicz, Jerzy Urban, Ryszard Wawszczak, Ewa Zajac, Rafał Zarzecki, Grzegorz Żurek.

ODZNAKA

ZASŁUŻONY DLA ZZM

Na wniosek Kapituły Odznaki w 2019 roku wyróżnieni zostaną:

Krzysztof Apostel, Włodzimierz Bałys, Jacek Białach, Ireneusz Bożek, Sylwester Czerwonka, Janusz Czułowski, Adam Dawidziuk, Mariusz Domagała, Kazimierz Drwal, Robert Duraj, Grzegorz Gierat, Piotr Ingot, Zdzisław Jędruch, Zbigniew Kaplita, Stanisław Kocor, Mieczysław Komor, Jan Kopszak, Wiesław Kosiorek, Mariusz Koszewski, Tadeusz Kowalczyk, Leszek Kozłowski, Wiesław Kruczek, Piotr Lenard, Jacek Lisewski, Zdzisław Łapeta, Andrzej Maculewicz, Krzysztof Mamiński, Marian Michnowski, Zygmunt Nowacki, Dariusz Nowrot, Ryszard Orzeł, Wojciech Pajdowski, Sebastian Piernik, Mieczysław Pionk, Edward Pryczek, Roman Sępek, Krzysztof Smoliński, Dorota Strzelczyk, Zenon Sumara, Edmund Szkudlarek, Rafał Teicher, Grzegorz Toczek, Arkadiusz Wach, Andrzej Walorczyk, Zbigniew Witek, Bogdan Zaczekiewicz, Henryk Zientek.

Niech nam żyje całe 200!

Wpaździerniku mija równo sto lat od założenia Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce. Przed rozpoczęciem jubileuszowych uroczystości w Warszawie przypominamy początki działalności na rzecz obrony praw i interesów maszynistów. Tak to się wszystko zaczęło...

ZZM – jak wskazuje choćby pełna nazwa organizacji – mógł powstać i funkcjonować tylko w wolnej Polsce. II Rzeczpospolita pojawiła się na mapach świata 11 listopada 1918 r., po 123 latach zaborów. ZZM powstał prawie rok później. Jego działalność jest zatem ściśle powiązana z historią Polski czego dowodzą także powojenne losy.

Związki przed koleją

Zacznijmy jednak do prapoczątków. Te w przypadku zorganizowanego ruchu maszynistów kolejowych na terenach dzisiejszej Polski – sięgają okresu zaborów. Związki zawodowe jako takie narodziły się w Wielkiej Brytanii. Pierwotnie miały cha-

rakter cechów zrzeszających pracowników jednej specjalności. Pierwsze powstały jeszcze w XVIII wieku. Początkowo były niezbyt liczne i rozdrobnione. Z inspiracji walijskiego działacza Roberta Owena, nieprzejednanego krytyka kapitalistycznego wyzysku i socjalisty, w XIX wieku zostały zjednoczone w Krajowy Związek Zawodowy. Mniej więcej w czasie, gdy pierwsi wynalazcy i projektanci konstruowali i doskonalili swoje parowozy, które dały fundamenty pod budowę systemu kolei żelaznych.

Okres zaborów

Idea samoorganizacji klasy pracującej znalazła się wówczas na czerwonych sztandarach i szybko zaczęła pączkować w innych krajach. Poza Wielką Brytanią związki zawodowe powstawały m.in. w Stanach Zjednoczonych, Hiszpanii czy Francji, ale także – co ma w naszym przypadku szczególne znaczenie – w Niemczech i monarchii Austro-Węgierskiej. W Wiedniu swoją główną siedzibę miał Centralny Związek Maszynistów, Palaczy i Towarzyszy Podobnego Zajęcia w Austrii, który obejmował działalnością całe ówczesne Austro-Węgry. Czyli także Śląsk i Galicję, ziemie zagarnięte przez zaborcę na mocy III rozbioru Polski w 1795 roku. W Bibliotece Śląskiej zachowała się prawdziwa perełka – wyciąg ze statutu organizacji z 1908 roku. Można się z niego dowiedzieć,

że zrzeszała maszynistów, palaczy oraz kolejarzy pośrednio zatrudnionych przy ruchu parowym. I choć Centralny Związek Maszynistów, Palaczy i Towarzyszy Podobnego Zajęcia w Austrii swą główną siedzibę miał w Wiedniu, to polska wersja językowa dokumentu dowodzi, że działał również na ziemiach polskich.

Dwie twarze „Maszynisty”

Co ciekawe, to właśnie w Wiedniu wydawane było również... czasopismo „Maszynista”, polska mutacja „Der Lokomotivführer”. Do życia powołało je „Lokomotivführerverein”, stowarzyszenie zajmujące się m.in. udzielaniem pomocy prawnej i zapomóg. W „Der Lokomotivführer” publikowano artykuły o zawodzie, taborze i ogólnie kolei. W „Maszyniście” – adresowane do maszynistów ówczesnej Galicji. Ostatni numer periodyku w tej formule ukazał się z datą 5 października 1918 r. Prawie dwa lata później pod tytułem „Maszynista” zaczął ukazywać się organ prasowy ZZM.

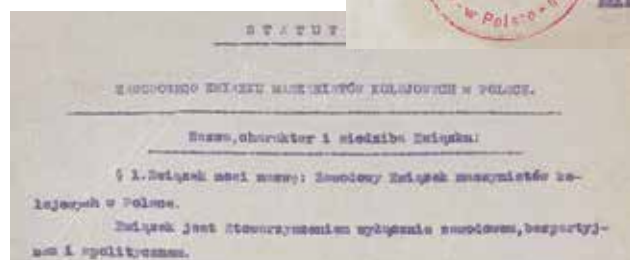
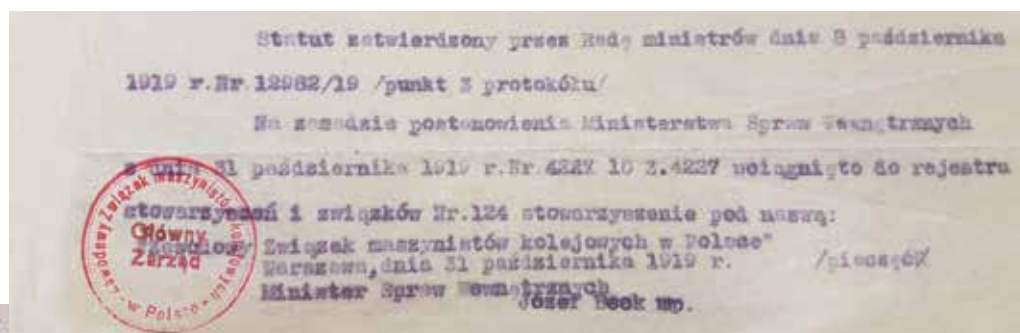
Trudne narodziny

Charakterystyczne szczególnie dla pierwszych cechowych związków silne poczucie wspólnoty interesów i odrębności zawodowej maszynistów, pierwsze doświadczenia organizacyjno-publicystyczne oraz fala entuzjastycznego patriotyzmu były budulcami utworzenia ZZM. Potwierdzeniem tego jest na przykład fakt, że kolebka związku mieściła się na terytorium dawnej Galicji – w Małopolsce, a w szczególności w Krakowie, skąd rekrutowało się pierwsze kierownictwo.

Źródło: Śląska Biblioteka Cyfrowa

ZZM wyłonił się z Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Kolejarzy Rzeczypospolitej Polski, który powstał zaraz po odzyskaniu niepodległości. Zrzeszał pracowników wszystkich służb kolejowych, co wy-

rejestru stowarzyszeń i związków pod numerem 124.

Warta podkreślenia jest zapisana w para-

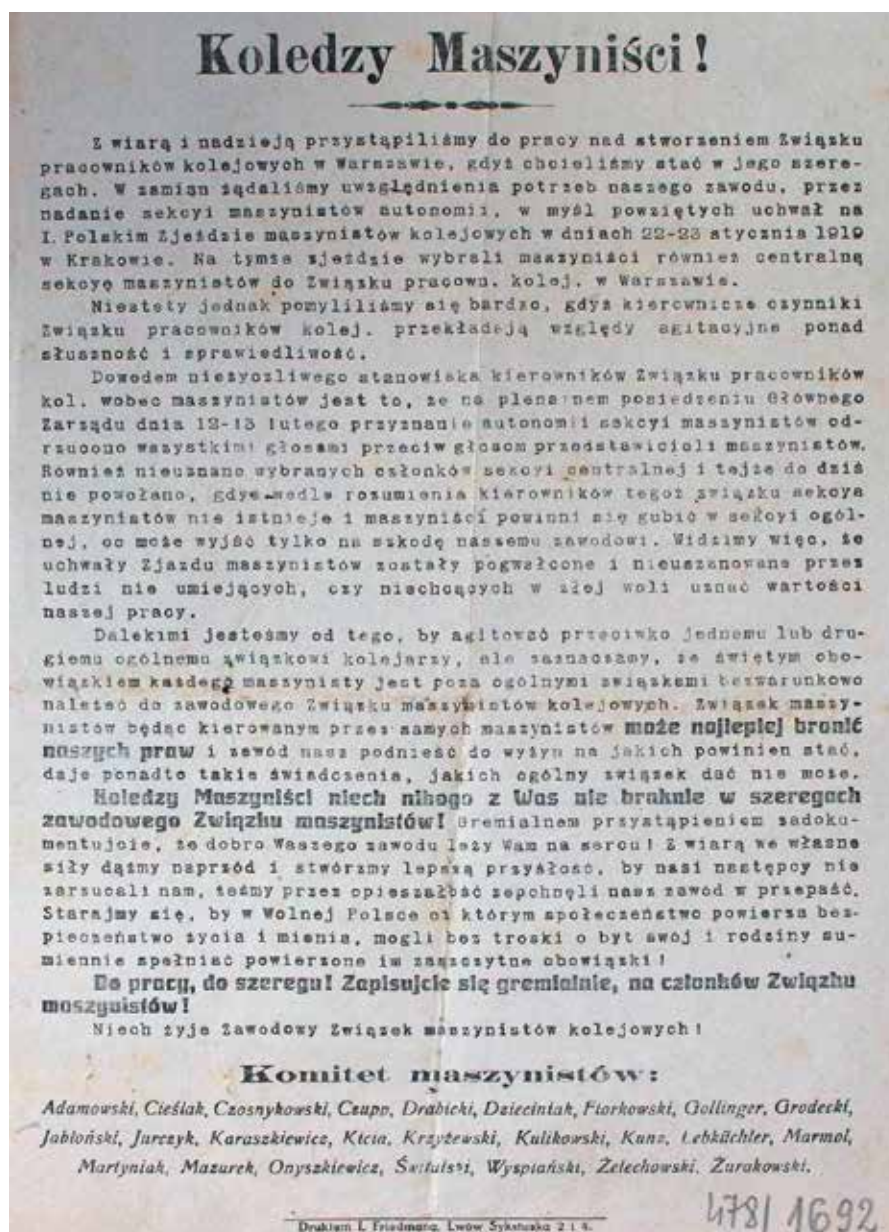
grafie 1 statutu apolityczność związku. ZZM proklamował bezpartyjność i według ówczesnego nazewnictwa miał charakter typowo klasowy, cechowy.

Rafał Zarzecki

woływało tarcia. We władzach OZZK RP znalazło się kilku maszynistów, m.in. Julian Majlich z Jarosławia, członek tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej założonej przez Józefa Piłsudskiego. Kilka lat później zostanie prezesem ZZM, ale najpierw on i jemu podobni próbują przebić mur i „wychodzić” odpowiednie ścieżki w ramach Związku Kolejarzy. Bez skutku.

Dla zwiększenia siły oddziaływania maszyniści postanowili zatem stworzyć autonomiczną sekcję w ramach OZZ Kolejarzy. Postulat został wysunięty podczas Zjazdu Maszynistów 22–23 stycznia 1919 r. w Warszawie. Na posiedzeniu 12–13 lutego 1919 r. w Warszawie zarząd OZZK RP odrzucił go w całości i jednogłośnie, przeciwko czemu głosowali tylko maszyniści. Nie pozostało nic innego, jak tworzenie odrębnej, własnej organizacji związkowej.

W lutym i marcu 1919 roku trwały intensywne prace nad statutem ZZM, który trafił do Rady Ministrów, będącej wówczas jedynym organem kompetentnym do rejestracji statutów związków zawodowych pracowników państwowych. Proces napotkał na przeszkody, ale przeciwnikom udało się zablokować powstanie związku tylko na kilka miesięcy. Pierwszy statut ZZM został zatwierdzony na posiedzeniu Rady Ministrów 8 października 1919 r. (za nr. 12982/19/punkt 3 protokołu), a 31 października na mocy decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ZZM trafia do

Apel o wstępowanie do ZZM z 1919 r.

Źródło: Archiwum Państwowe w Przemyśle

Program obchodów 100-lecia ZZM

Warszawa, 21.10.2019

- 9.30 – Zbiórka uczestników na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego
- 9.45 – Złożenie wieńca na Grobie Nieznanego Żołnierza
- 10.05 – Złożenie wieńca pod pomnikiem Marszałka Piłsudskiego
- 10.15 – Przemarsz uczestników w asyście orkiestry i pocztów sztandarowych do Bazyliki Archikatedralnej w Warszawie p.w. Męczeństwa św. Jana Chrzciciela (ul. Świętojańska 8)
- 11.00 – Uroczysta Msza Św. Dziękczynna
- 12.15 – Przemarsz uczestników Traktem Królewskim do Teatru Polskiego im. Arnolda Szyfmana (ul. Karasia 2)
- 13.30 – Jubileuszowa gala w Teatrze Polskim (za zaproszeniami)

OGŁOSZENIE PŁATNE OGŁOSZENIE PŁATNE OGŁOSZENIE PŁATNE OGŁOSZENIE PŁATNE OGŁOSZENIE PŁATNE OGŁOSZENIE PŁATNE OGŁOSZENIE PŁATNE OGŁOSZENIE PŁATNE OGŁOSZENIE PŁATNE

Maszyńści,

z okazji 100-lecia założenia Związku Zawodowego Maszynistów
składam wyrazy wdzięczności i uznania za Wasz wkład w rozwój PKP CARGO S.A.
oraz polskiego sektora kolejowego.

Życzę Wam umacniania prestiżu i tradycji zawodu maszynisty,
przejezdnych szlaków i podniesionych semaforów.

Do życzeń sukcesów na polu zawodowym dołączam życzenia spełniania
w życiu prywatnym i realizacji osobistych planów.

Szczególne podziękowanie składam na ręce Leszka Miętka – Prezydenta ZZM w Polsce
za współtworzenie dialogu społecznego

i wypracowywanie budujących rozwiązań zarówno dla Maszynistów jak i dla Spółki.

Z gratulacjami, słowami uznania i życzeniami dalszych sukcesów
na kolejne 100 lat działalności związku

Zenon Kozendra

Członek Zarządu Przedstawiciel Pracowników PKP CARGO S.A.

Obchody regionalne

W obchodach Dnia Maszynisty zorganizowanych przez Międzyzakładowy Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Czechowicach Dziedzicach uczestniczyło 50 osób.

Uroczystości odbyły się 20 września. – Pierwszą część stanowiło specjalne posiedzenie Rady MZZM Czechowice Dziedzice – mówi przewodniczący Paweł Górzyński. Następnie zebrani przenieśli się do miejscowego dworku „Eureka”. Tam odbyło się spotkanie maszynistów z zaproszonymi gośćmi – przedstawicielami kierownictwa i administracji Zakładu Południowego PKP Cargo Sekcja Utrzymania Przewozów i Eksploatacji w Katowicach. ■

Regionalne Terenowe Koło Emerytów i Rencistów ZZM w Piotrkowie Trybunalskim lokalne obchody Dnia Maszynisty zorganizowało natomiast 22 września. Kulminacyjnym punktem była msza w miejscowym Sanktuarium Matki Bożej Trybunalskiej w intencji polskich kolejarzy z okazji stulecia ZZM.

Udane promocje zawodu

Rada Międzyzakładowego Nadwiślańskiego Związku Zawodowego Maszynistów w Toruniu wraz z Toruńską Kolejową Izbą Tradycji zorganizowała 28 września dzień otwarty w Kujawsko-Pomorskim Oddziale Przewozów Regionalnych. Głównym celem była promocja zawodu maszynisty.

Zainteresowanie odwiedzających przerosło oczekiwania organizatorów. Grupie ok. 350 osób udostępniono do zwiedzania Toruńską Kolejową Izbę Tradycji, Sekcję Utrzymania Taboru Toruń Kluczyki oraz bogatą wystawę pojazdów różnych spółek kolejowych. Przybyli, być może przyszli maszyniści, w krótkim czasie opróżnili zbiorniki powietrza za pomocą sygnałów akustycznych. Uczniowie

Technikum Kolejowego w Bydgoszczy uzyskali niezbędne informacje o pracy na stanowisku maszynisty oraz ścieżce pozwalającej uzyskać uprawnienia do samodzielnego prowadzenia pociągów. Dodatkową atrakcją było pieczenie kiełbasek przy parowozie.

(JAR)

Fot. Damian Makowski

Organizacje ZZM przy współudziale m.in. Śląskiego Zakładu PKP Cargo w Tarnowskich Górach popularyzowały transport kolejowy i zawód maszynisty w ramach tzw. dni otwartych zakładu pracy.

Międzyzakładowy Związek Zawodowy Maszynistów w Tarnowskich Górach i Związek Zawodowy Maszynistów w Gliwicach z wydatną pomocą PKP Cargo Śląski Zakład Spółki w T. Górach zorganizowały taki dzień 9 września. Zaprezentowany został tabor kolejowy, m.in. Vectron EU46-508, ET41-165, ET22-1212 oraz ST 48-50. Lokomotywy można było oglądać nie tylko od zewnątrz, ale także zapoznać się z pracą maszynisty. W kabinach lokomotyw na zainteresowanych czekali maszyniści i maszyniści instruktorzy, którzy odpowiadali na wszystkie pytania związane z ich pracą oraz budową taboru. Ponadto uczestnicy mogli poczuć się jak „prawdziwi” maszyniści podczas jazdy na symulatorze lokomotywy ET41, udostępnionym przez Oświęcimski Klub Modelarzy Kolejowych.

Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem, szczególnie wśród młodzieży licealnej, szkół zawodowych i technicznych, dzieci, a nawet przypadkowych przechodniów. Wszystkim zostały przekazane ulotki,

materiały informacyjne oraz gadżety reklamowe promujące prace maszynisty. (R)

Podziękowanie

Organizatorzy wydarzenia składają wyrazy podziękowania za życzliwość oraz udostępnienie do zwiedzania taboru spółkom: Przewozy Regionalne, PKP Polskie Linie Kolejowe, PKP Cargo oraz PKP Energetyka.

Podziękowanie

MZZM w Tarnowskich Górach oraz ZKM w Gliwicach składają serdeczne podziękowania dla Dyrekcji PKP CARGO S.A. Śląskiego Zakładu Spółki w Tarnowskich Górach – za możliwość zorganizowania i udostępnienia taboru kolejowego oraz spółce PKP PLK S.A. w Tarnowskich Górach – za udostępnienie infrastruktury.

Premiery Trako

Ponad 700 wystawców z 30 krajów zaprezentowało swoje najlepsze oferty podczas 13. Międzynarodowych Targów Kolejowych Trako 2019. Uwagę szczególnie przykuwał tabor, ale były i inne nowości.

Miejszem spotkania branży kolejowej: przewoźników, producentów taboru, dostawców technologii, przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, ekspertów i pasjonatów kolei hale targowe Amberexpo w Gdańsku stały się w dniach 24–27 września. Targi to najlepsza okazja do zawarcia nowych kontraktów, m.in. na zakup taboru, który tradycyjnie prezentowano na przystanku SKM i bocznicy kolejowej.

Newag S.A. pokazał m.in. czteroosiową lokomotywę elektryczną EU 160-003 Griffin. W maju ub.r. producent zawarł umowę z PKP Intercity na dostarczenie 20 pojazdów w okresie 30 miesięcy, z opcją zwiększenia zamówienia o kolejnych 10 sztuk. Tak też się stało. Podczas Trako podpisane zostało oświadczenie o skorzystaniu z tej

opcji, w obecności ministra infrastruktury Andrzeja Adamczyka, podsekretarza stanu Andrzeja Bittela oraz prezesów: PKP SA Krzysztofa Mamińskiego, PKP Intercity Marka Chraniuka i Newagu Zbigniewa Konieczka. Dodajmy, że dwa pierwsze Griffiny odbywają obecnie testy homologacyjne na torze doświadczalnym w Żmigrodzie.

Kontrakt z Newagiem na dostawę 31 sześcioośiowych lokomotyw elektrycznych ET26 Dragon 2 podpisała spółka PKP Cargo, eksploatująca od niedawna 3 pojazdy ET25. Jak poinformował przewoźnik, 7 z zamówionych lokomotyw będzie posiadało spalinyowy moduł dojazdowy, natomiast 24 dwusystemowych zostanie przystosowanych do jazdy w Czechach i na Słowacji. Dostawa będzie następowała sukcesywnie w latach 2019–2022.

Oprócz rekordowych umów Newag wzbudził niemałą sensację premierą spalinowo-elektrycznego (hybrydowego) zespołu trakcyjnego 36WEh. Zasilany zarówno prądem z pantografu, jak i olejem napędowym z baku pierwszy tego typu pojazd zbudowany w Polsce zdał swój pierwszy test na trójmiejskich szlakach, pokonując odcinek z wykorzystaniem sieci trakcyjnej i silników spalinowych.

Stadler Polska oficjalnie zaprezentował pierwszy elektryczny zespół trakcyjny typu Flirt dla Kolei Mazowieckich w ramach zamówienia na 71 pojazdów. Niskopodłogowy, pięcioczołowy pojazd wyprodukowany w siedleckim zakładzie wyjedzie na mazowieckie tory już w tym roku. Jak zachwala producent, kabina

Lokomotywa Griffin (powyżej)...

...oraz Dragon 2 produkcji Newag S.A.

Elf 2 Pesy dla KW (powyżej) i „hybryda” Newagu (poniżej)

Flirt Stadlera dla KM

maszynisty jest wyposażona w komfortowy fotel, urządzenie do chłodzenia i podgrzewania posiłków.

Z taboru kolejowego Pesa Bydgoszcz pokazała m.in. ezt Elf 2. Pierwszy z pięciu pojazdów zainaugurował we wrześniu kursowanie w barwach Kolei Wielkopolskich. Wspólnie z PKP Intercity krajowy producent zaprezentował również efekty modernizacji wagonów pasażerskich.

Ekspozycję kolejową uzupełniała lokomotywa Traxx DC3 nowej generacji przeznaczona na polski rynek, którą przywiózł Bombardier. Pierwszym jej odbiorcą jest firma leasingowa Akiem.

Co godne podkreślenia, po raz pierwszy od niepamiętnych czasów część wystawców wyszła z ofertą do młodzieży zainteresowanej pracą na kolei. Podczas tzw. dnia edukacji i kariery przewoźnicy z Grupy PKP i samorządowi starali się zachęcać licznie przybyłe dzieci i młodzież do wyboru zawodów kolejowych. Były foldery omawiające poszczególne profesje, pokaz mundurów kolejowych, a jeden z przewoźników zaoferował młodzieży bezpłatne powrotne bilety swoimi pociągami. Spółka PKP Intercity uruchomiła tzw. Strefę Maszynisty z symulatorem dla dzieci, a także zorganizowała wspólnie z Przewozami Regionalnymi debatę pt. „Zmierz się ze swoim marzeniem – 360 stopni wokół zawodu maszynisty”. Przybyli uczestnicy mieli tam okazję dowiedzieć się wszystkiego z pierwszej ręki – od maszynistek i maszynistów z obu spółek.

Tekst i fot. Rafał Zarzecki

Debata o zawodzie maszynisty

Na pielgrzymce

Delegacja ZZM wzięła udział w XVII Ogólnopolskiej Pielgrzymce Kolejarzy do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach.

Uroczystości odbyły się 14 września. Wśród kolejańskich pocztów sztandarowych obecność zaznaczyli przedstawiciele Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Krakowie, Małopolskiego ZZMK w Suchej Beskidzkiej oraz ZZM w Południowym Zakładzie PKP Intercity.

Nocna zmiana

Trud pracy zmianowej jest wpisany w zawód maszynisty. Z czym się wiąże i jak przeciwdziałać jego negatywnym skutkom?

W procesie zasypiania aktywny udział bierze melatonina nazywana hormonem snu, a w procesie budzenia aktywny udział bierze kortyzol – kreowany na hormon stresu, choć lepiej nazywać go hormonem czuwania lub koncentracji. Gdy prowadzimy regularny tryb życia godzinę przed snem w organizmie wydzielają się melatonina, która po osiągnięciu odpowiedniego natężenia powoduje senność. Około godzinę przed porą pobudki w organizmie wydzielają się natomiast kortyzol, pozwalając nam wstać pełnym wigoru.

Zmienność rytmu dobowego prowadzi do nieregularnego wydzielania się tych hormonów i sytuacji, w której jesteśmy

rześcy gdy powinniśmy spać i senni gdy pora działać. Brak efektywnej regeneracji prowadzi często do chronicznych zaburzeń snu, problemów z koncentracją i pogorszenia satysfakcji z życia. W skrajnych przypadkach może dochodzić do Zespołu Nietolerancji Pracy Zmianowej (ZNPZ). Nie pomaga również fakt, że im jesteśmy starsi tym lepiej funkcjonujemy w dzień niż w nocy.

Jak temu przeciwdziałać? Trzeba pamiętać, że osoba pracująca w trybie zmianowym śpi w ciągu tygodnia średnio o 7 godzin mniej, a podstawą do regeneracji jest sen nieprzerwany. Powinien trwać ok. 5 godzin, a w sytuacjach gdy nie jest to możliwe zalecane są drzemki. Gdy spać się nie chce, dobrym i prostym sposobem jest suplementacja melatoniny. Można ją spożyć po zakończonej pracy i dać sygnał dla

organizmu, że zbliża się czas odpoczynku. Zaletą tej formy jest to, że suplementacja jedynie stymuluje i reguluje pracę naszego organizmu. Nie jest tym co np. środki uspokajające lub nasenne, które mogą powodować uzależnienie.

Czynnikami wzbudzającym wydzielanie kortyzolu jest przede wszystkim światło słoneczne lub jego odpowiednik w telefonach i komputerach, czyli światło niebieskie. Warto zatem używać okularów przeciwsłonecznych wracając do domu, ograniczać użytkowanie telefonu przed snem i odpowiednio zaciemnić sypialnię.

Ciało do działania pobudzają również dźwięki, które nasz mózg odbiera 24 godziny na dobę, czyli najlepiej odpoczywać w ciszy. Każdy ma pewnie sposoby ułatwiające zaśnięcie. Warto je stosować także przed regeneracją po nocnej zmianie.

Jakub Niklas
Ipron Consulting

Cześć i chwała kolejarzom!

ZM powstał 100 lat temu, wraz z odradzającą się Polską. Pamięć o bohaterstwie kolejarzy i ich wkładzie w budowanie i obronę naszej państwowości – począwszy od zarania II Rzeczypospolitej aż po dziś dzień – jest obowiązkiem.

Podczas I wojny światowej pociągi stały się głównym środkiem transportu wojska i broni, ale także narzędziem walki. Na torach pojawiły się śmiercionośne pociągi pancerne, które odegrały istotną rolę podczas kształtowania się II RP. Przykładowo w wojnie polsko-bolszewickiej udział wzięło 26 pociągów pancernych. Odzyskana wtedy niepodległość pozwoliła na nowo budować struktury polskiej państwowości, w tym również – Polskich Kolei Państwowych.

Hitlerowska napaść na Polskę w 1939 r. położyła kres istnieniu wszystkich polskich instytucji, w tym PKP i ZM. Dyrekcja Generalna Kolei Wschodniej w Generalnej Guberni zagrabiła majątek PKP, przymusowo wcielając do Ostbahn polskich kolejarzy. Mimo formalnej likwidacji PKP nie udało się okupantom zgładzić patriotyzmu i ducha walki polskiego kolejarza.

Pierwsze ofiary II wojny światowej to przecież kolejarze z Szymankowa, którzy w 1939 r. zatrzymali niemiecki pociąg pancerny, mający przeprowadzić atak na Tczew 1 września 1939 r. Za ten heroiczny czyn zapłacili życiem. Podobnie jak wielu bohaterskich kolejarzy, uczestników zrywów powstańczych – śląskich i wielkopolskiego, którzy zostali rozstrzelani lub wywiezieni do obozów koncentracyjnych. Setki kolejarzy, krzewicieli polskości na Kresach, stało się ofiarami zbrodni katyńskiej.

Podczas okupacji polscy kolejarze, w tym maszyniści, podjęli działalność konspiracyjną. Zachowało się wiele świadectw z tego okresu. M.in. w latach 1940–41 unieruchomili blisko połowę lokomotyw na terenie Generalnej Guberni i podpalili ok. 400 cystern z paliwem. W 1943 roku w wyniku sabotażu, polegającego na fałszowaniu listów przewozowych, ok. 700 wagonów z zaopatrzeniem dla wojsk znalazło się na niewłaściwych stacjach docelowych, co skutecznie dezorganizowało działania wojenne. To polscy kolejarze szmuglowali żywność dla przymierających głodem polskich miast i gett żydowskich, a także przemycali na zachód korespondencję Polskiego Państwa Podziemnego. Byli to bohaterowie tamtych czasów.

Po wojnie ze względów politycznych reaktywacja Związku Zawodowego Maszynistów jak i wielu innych związków zawodowych nie była możliwa. Nie oznaczało to bierności. W okresie PRL kolejarze również potrafili stanąć ramię w ramię z innymi i solidarnie wspierać postulaty pracownicze i wolnościowe. Jedną

Powstańcy śląscy przy pociągu pancernym Ludyga

Źródło: Śląska Biblioteka Cyfrowa

Pociąg pancerny Generał Dowbor na bocznicy w Przemyśle

Źródło: Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa

z najgłośniejszych akcji protestacyjnych był tzw. lubelski lipiec w 1980 r. Do strajku przystąpiło wtedy 3,5 tys. kolejarzy blokując tym samym cały lubelski węzeł kolejowy. Legenda głosi, że to właśnie wtedy bezimienny kolejarz na znak protestu przyspawał do torów parowóz. To wydarzenie było zaczątkiem protestów w Lublinie i Świdniku, a w sierpniu tym śladem poszli stoczniowcy i górnicy. Czy to właśnie nie wtedy rozpoczął się rozpad Układu Warszawskiego?

Niepodległość Polski jest także zasługą, a zarazem ofiarą wielu imiennych i bezimiennych kolejarzy. Pamiętajmy i przypominajmy o tym. Cześć i chwała bohaterom. ■

Andrzej Dawcewicz

Nie mówimy żegnaj

Kolejna grupa naszych kolegów udała się na zasłużone emerytury, po wieloletniej służbie na żelaznych szlakach.

W Czechowicach Dziedzicach 10 września ostatnią służbę miał Eugeniusz Copija. Rozpoczął jako pracownik warsztatu tamtejszej lokomotywni. W 1978 r. uzyskał uprawnienia pomocnika maszynisty spalinowych pojazdów trakcyjnych, a w 1980 – pomocnika elek-

trycznych zespołów trakcyjnych. Po zdobyciu uprawnień maszynisty w 1985 r. rozpoczął pracę w ruchu osobowym na ez i oraz lokomotywach serii EU07. W 2013 r. w ramach eksternistycznego egzaminu uzyskał także uprawnienia na spalinowe pojazdy trakcyjne.

Członek ZZZM od reaktywacji organizacji. Członek zarządu Międzyzakładowego Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Czechowicach Dziedzicach, przewodniczący Komisji Antymobbingowej, społeczny inspektor pracy.

(PG)

Po 45 latach pracy 23 sierpnia ostatni w swojej karierze pociąg o numerze 44400 z Wielunia do Tarnowskich Gór przyprawił Andrzej Hanszla. Związany z koleją od 1974 r. W 1977 r. rozpoczął pracę na stanowisku pomocnika maszynisty, następnie maszynisty.

Przewodniczący Koła MZZMK Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w PR Oddział Łódzki. Uhonorowany odznaczeniami: „Zasłużony dla Kolejnictwa” oraz „Zasłużony dla ZZZM”. Zawsze oddany i ceniony za wiedzę i chęć niesienia pomocy innym. Teraz Andrzejowi przyszedł czas na używanie życia i tego właśnie Ci życzymy.

(MS)

Z czynną służbą pożegnał się Zbigniew Chabelski, maszynista spółki Koleje Śląskie. Swoją ostatnią pociąg nr 44858 relacji Chałupki-Katowice prowadził 21 lipca.

Na kolei od 1976 roku. Zaczynał od rzemieślnika, następnie kontynuował pracę jako kierownik, wreszcie jako pomocnik maszynisty i maszynista.

Wyrazy uznania i szacunku oraz podziękowania za wieloletnią współpracę składali koledzy maszyniści i instruktorzy. Za naszym pośrednictwem życzą dużo zdrowia na nowej drodze życia.

Czeski rewanż

Reprezentacja maszynistów czeskich FSČR zrewanżowała się polskim drużynom za porażkę na turnieju w Ilawie.

Koleżeńskie piłkarskie zmagania, będące już tradycją w relacjach między związkami zawodowymi maszynistów z Polski i Czech, odbyły się 25 września w Pardubicach. ZMZ reprezentował team Rady Krajowej i SKM Gdynia – tegoroczni zwycięzcy Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Prezesa PKP S.A. i Prezydenta ZMZ. Czesi wystawili drużynę ČD Cargo oraz repre-

zentację krajową FSČR. Rywalizowano w systemie każdy z każdym, a mecze trwały 2 razy po 20 minut.

Reprezentacja Rady Krajowej ZMZ po zwycięstwie z ČD Cargo 2:1 w kolejnym spotkaniu zremisowała w bratobójczym pojedynku z SKM Gdynia 1:1. Wobec dwóch skromnych wygranych FSČR z tymi rywalami (po 1:0) musiała ograć

Czechów w ostatnim, bezpośrednim meczu. Ta sztuka niestety się nie udała. Po bezbramkowym remisie ze zwycięstwa w turnieju cieszyli się zawodnicy FSČR. Piłkarze Rady Krajowej musieli zadowolić się drugą lokatą, a SKM Gdynia zajęła ostatecznie miejsce poza podium.

Jedną z nagród indywidualnych – dla najlepszego bramkarza – organizatorzy przyznali naszemu piłkarzowi. Wyróżniony Maciej Szlaga z SKM Gdynia przekazał ją Jakubowi Przybylskiemu, bramkarzowi Rady Krajowej ZMZ rekrutującemu się z ŁKA, który rozegrał świetne zawody. ■

(L)

Reprezentacja Rady Krajowej z pucharem za 2 miejsce

Pociągami nr 1521 z Łodzi Fabrycznej dojechał 25 września do emerytury wieloletni członek ZMZ w Olsztynie Jan Dzierlatka. Na stacji Olsztyn Główny zebrała się rodzina oraz koledzy z IC, PR, Cargo i emeryci. Były m.in. wspomnienia, gratulacje i odśpiewane 100 lat. Za pośrednictwem GM koledzy życzą zdrowia i szczęścia na nowej drodze życia. ■

(AK)

Podziękowanie

W dniu 12.11.2015 r. pełniąc służbę na lokomotywie doszło do wypadku kolejowego nie z mojej winy. Droga do potwierdzenia mojej niewinności była długa i trudna, ale zawsze była ze mną organizacja zakładowa i struktury krajowe ZZM.

To dzięki podjęciu współpracy związku z kancelarią prawną Lex Secure mogłem zawsze liczyć na profesjonalne wsparcie prawników. Kilka dni temu prokuratura podjęła decyzję o umorzeniu postępowania wobec mnie.

Pomoc udzieloną przez związek w tych trudnych dla mnie latach zachowam we wdzięcznej pamięci.

Maszynista Krzysztof Cielocha
Tarnów, 7.10.2019

LICZBA MIESIĄCA

16,5

Tyle procent wszystkich uprawnionych do prowadzenia pojazdów kolejowych w Polsce ma co najmniej 60 lat, wynika z najnowszych danych UTK. To prawie 3 tysiące osób.

Cytat miesiąca

**MASZYNISTA TO ZAWÓD
NIEZWYKLE WYMAGAJĄCY
I ODPOWIEDZIALNY.**

**CIESZY FAKT, ŻE Z ROKU NA ROK
ODZYSKUJE NALEŻNE MU
UZNANIE.**

Ignacy Góra, prezes Urzędu Transportu Kolejowego, 13.09.2019,
za www.utk.gov.pl

Historia kolejnictwa

Stowarzyszenie Krzewienia Sportu, Turystyki i Kultury „Kolejarz” zaprasza na wykłady o historii kolei i ochronie zabytków na ziemiach polskich.

Odbývają się one w Warszawie przy ul. Jaracza 2. Tematem najbliższych będą „Kolejowe Powązki” (26 października, prowadzący Marek Moczulski) oraz „Historia Parowozowni Odolany” (23 listopada, prowadzący Jacek Rutkowski).

XXXVI Ogólnopolska Pielgrzymka Kolejarzy
NIECH ZSTĄPI DUCH TWÓJ I ODNOWI OBLICZE ZIEMI, TEJ ZIEMI!

W duchu dziękczynienia Panu Bogu i Matce Najświętszej w:
♦ 40. rocznicę I Pielgrzymki Jana Pawła II do Polski
♦ 25. rocznicę erygowania Katolickiego Stowarzyszenia Kolejarzy Polskich

16 listopada 2019 r. – sobota

Punkt Informacyjny na Jasnej Górze od godz. 15.00
18.00 – Powitanie pielgrzymów w Bazylice – Krajowy Duszpasterz Kolejarzy – ks. E. Zarębski
18.15 – Konferencja – Katolickie Stowarzyszenia w życiu Kościoła i narodu.
Jubileusz 25-lecia Katolickiego Stowarzyszenia Kolejarzy Polskich – prowadzący Józef Dąbrowski
19.15 – Droga Krzyżowa na wałach z pochodniami przewodniczy ks. Piotr Wulgaris – diecezja gdańska
„Jeżeli z Ewangelią Krzyża uczynisz program swojego życia, jeżeli pójdziesz za Chrystusem aż na Krzyż, w pełni odnajdziesz samego siebie!” – Jan Paweł II
21.00 – Apel Jasnogórski – ks. Jacek Tomkiel – diecezja białostocka
21.30 – Pasterka Maryjna w Bazylice – przewodniczy ks. E. Zarębski Krajowy Duszpasterz Kolejarzy, homilia – ks. Ryszard Marciniak – diecezja warszawska
♦ Po Mszy św. koncert – Anna Rogowiec i Orkiestra Kolejowa z Siedlec
23.30-4.00 – Czuwanie przed Cudownym Obrazem
Maryjo pomóż nam zająć się świadectwem komunii, służby i żarliwej, ofiarnej wiary

17 listopada 2019 r. – niedziela

6.00 – Odświeżenie Cudownego Obrazu i Msza święta. Przewodniczy ks. Jan Mrowca, diecezja łomżyńska.
Homilia – ks. Edward Bogaczewicz, diecezja opolska
9.00-10.30 – Sala Papieska, Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi! Tej ziemi. Rola KSKP w integracji środowisk kolejarskich
♦ Panel – Spotkanie duszpasterzy kolejarzy, rodzin kolejarskich, Ministra Infrastruktury, pracowników i administracji kolei, związków zawodowych – prowadzący: ks. Ryszard Marciniak
10.00 – Procesyjne wejście pocztów sztandarowych (tel. 698 689 699) na Szczyt Jasnej Góry z Alei Najświętszej Maryi Panny. Zbiórka o godz. 10.00 przy pomniku bł. ks. Jerzego Popiełuszki
10.30 – „Nie umiem dziękować Ci Panie...” program słowno-muzyczny – orkiestra z Siedlec
11.00 – Uroczysta Suma. Przewodniczy i homilię głosi – ks. abp Wiktor Skworc, metropolita katowicki
♦ Powitanie pielgrzymów – Przeor Jasnej Góry ♦ Komentarz liturgiczny – ks. Jan Mrowca – diecezja łomżyńska i ks. Rafał Grzesik – diecezja rzeszowska ♦ Procesja z darami ofiarza
♦ Poświęcenie sztandarów ♦ Po Komunii św. Akt zawierzenia kolejarskich rodzin
♦ Podziękowanie ♦ Na Mszy św. gra orkiestra kolejowa z Siedlec

Kontakt:
608 017 384
608 669 285
697 942 516

Termin pielgrzymki w roku 2020:
7-8 listopada

Jubileusz 25 lat KSKP

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość
że 8.10.2019 roku w wieku 65 lat
zmarł nasz Kolega

WOJCIECH WYGRAŁA

wieloletni Przewodniczący ZZM w Ostrowie Wlkp.
i Członek Rady Krajowej ZZM

Rodzinie i Bliskim

wyrazi współczucia i żalu

składa
Rada Krajowa ZZM

Nasze lektury

Ostre cięcie

Niczym Dante w „Boskiej komedii”, Karol Trammer proponuje wędrowkę po piekielnych kręgach prowadzących do zapaści polskiej kolei na przełomie wieków.

„Ostre cięcie. Jak niszczoła polską koleję” to pozycja z gatunku literatury faktu skierowana do wszystkich, którym kwestia żelaznych szlaków leży na sercu. Do rąk czytelnika trafia studium upadku PKP i celowej destrukcji kolejnictwa w minionych latach. Padają konkretne nazwiska, koneksje polityczne i cyfry. Śmiałe tezy zostały wsparte danymi liczbowymi, np. z konkretnych obszarów działalności.

Autor, redaktor naczelny dwumiesięcznika „Z biegiem szyn”, opisuje zresztą nie tylko zdarzenia z ostatnich 30 lat. Dla lepszej diagnozy badanego zjawiska cofa się do czasów PRL. Ponadto, co szczególnie powinno zainteresować środowisko maszynistów, rzuca światło na niedawne katastrofy kolejowe – w Szczekocinach, Babach czy Korzybiu.

„Ostre cięcie...” to lektura obowiązkowa dla kolejjarzy i miłośników kolei. Młodzi zainteresowani dawnymi dziejami PKP mogą dowiedzieć się, czym było wygaszanie popytu, odcinanie dopływów, optymalizacja infrastruktury czy nieustająca restrukturyzacja. Starsi większość z opisywanych zjawisk doskonale znają z autopsji, ale znużenia na pewno nie odczują. Prędeży gniew.

Lektura obowiązkowa!

(raz)

Karol Trammer „Ostre cięcie. Jak niszczoła polska kolej”, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2019

Z NAMI ZAJEDZIESZ DALEKO!

Etos Honor

Patriotyzm Służba

Uznanie Odpowiedzialność

Profesjonalizm

ZZM

ZWIĄZEK ZAWODOWY MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH W POLSCE
Działamy od 1919 roku.
Jeśli chcesz do nas dołączyć,
na stronie www.zzm.org.pl znajdziesz dane teleadresowe
do organizacji związkowych zrzeszonych w ZZM

Związek Zawodowy Maszynistów
Kolejowych w Polsce

Humor

- Czym się zajmujesz?
- Dojenie krówek, strzyżenie baranów, karmienie osiołków.
- Rolnik?
- Nie, polityk.

•
Adwokat pyta swojego klienta:

- Dlaczego chce pan rozwieść się?
- Bo moja żona cały czas szwenda się po knajpach!
- Pije?
- Nie, łązi za mną!

•
– Przepraszam, czy może mi pani pomóc? Obiecałem przyjacielowi, że doleczę do niego w ciągu godziny, ale sam już nie wiem gdzie jestem!

- Jest pan w balonie napełnionym gorącym powietrzem, unoszącym się ok. 10 metrów nad ziemią. Znajduje się pan między 40 a 41 stopniem północnej szerokości geograficznej oraz między 56 a 60 stopniem długości zachodniej.
- Cooo?! Czy pani jest inżynierem?
- pyta mężczyzna z balona.
- Tak – odpowiada kobieta. – A skąd pan wie?

– Wszystko co pani powiedziała jest z merytorycznego i fachowego punktu widzenia prawdziwe. Tylko że nie mam bladego pojęcia co zrobić z tymi wszystkimi informacjami! A fakty są takie, że się zgubiłem. Szczerze mówiąc pani mi nie pomogła, a nawet jestem przez panią jeszcze bardziej spóźniony!

– A pan jest pewnie dyrektorem? – odpowiada kobieta.

– Zgadza się – potwierdza mężczyzna. – A skąd pani wie?

– To oczywiste. Nie wie pan gdzie jest, ani dokąd zmierza. Złożył pan obietnicę, której nie jest w stanie dotrzymać. Od ludzi znajdujących się niżej oczekuje, że rozwiążą za pana pańskie problemy. A fakty są takie, że tkwi pan nadal dokładnie w tej samej sytuacji, w jaką sam się wprowadził i uważa pan, że to moja wina!

Fraszki Jerzego Szulca

AGITACJA

Trzeba wciskać kit
Żeby było git.

POŚPIECH

Nie spiesz się bez przerwy, tylko siły trwonisz
Czasu co ucieka i tak nie dogonisz.

TRUTEŃ

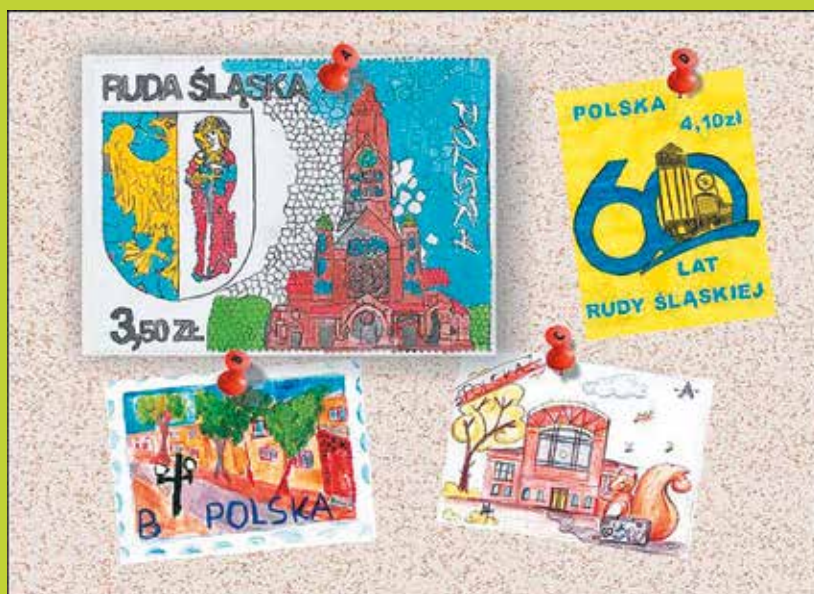
Cały czas brzęczy tylko dokoła
Że pracowity jest jak pszczoła.

UCZTA

Stół się ugina
Brzuch się wypina.

Filatelistyka

Dworzec kolejowy w Rudzie Śląskiej Chebzie zdobi kartkę okolicznościową, którą Poczta Polska S.A. wprowadziła 2 września do obrotu z okazji 60-lecia miasta.

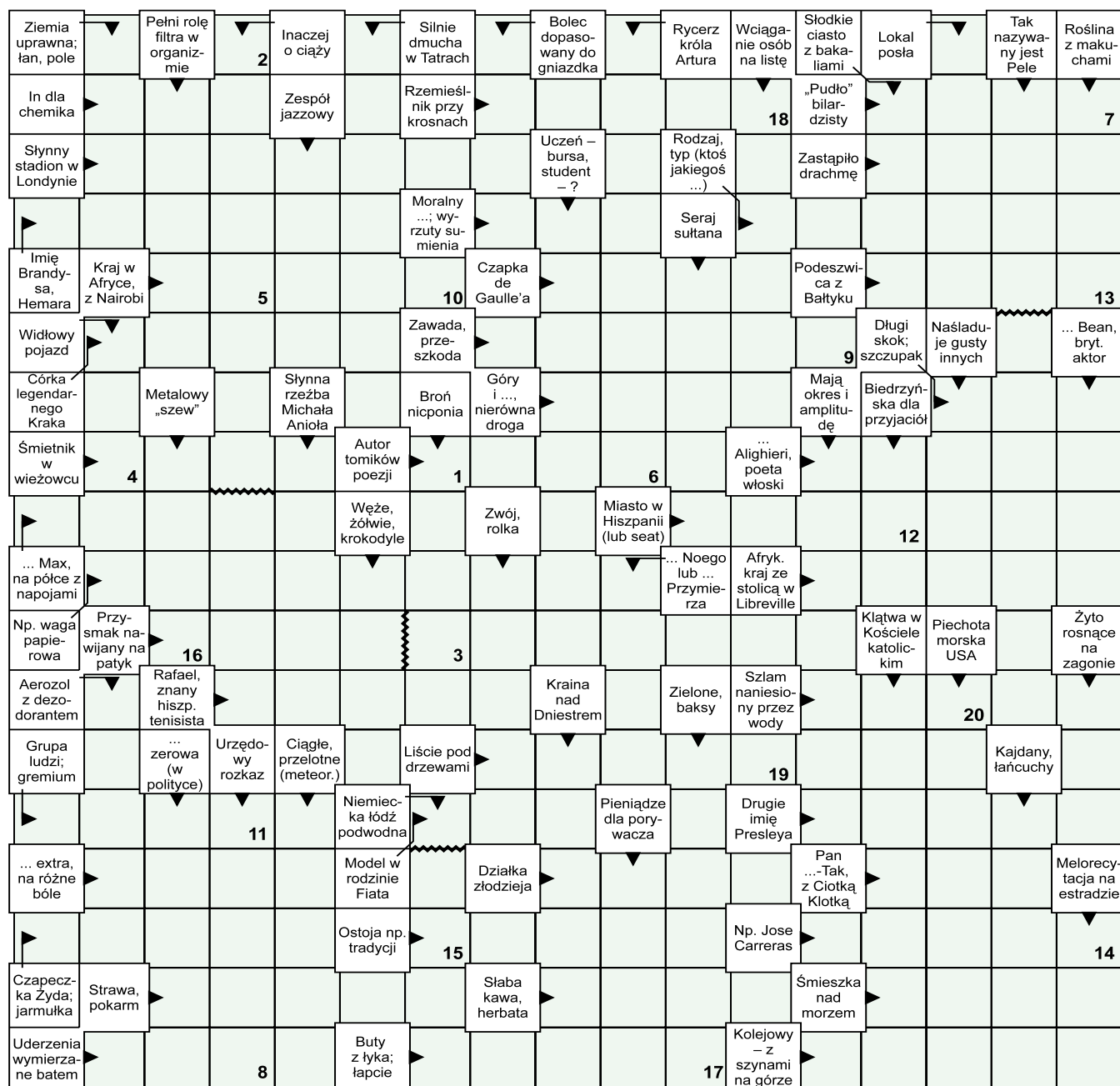
Kartkę zaprojektowała Barbara Strzyńska-Zdane-wicz. Widnieją na niej rysunki wykonane przez dzieci z miejscowych szkół. Dworzec w Chebziu znajduje się w prawym dolnym rogu.

Budowę budynków stacyjnych – głównego, poczty, administracji i warsztatu – rozpoczęto w 1901 roku. Elewacja została wykonana w formie muru pruskiego, założonego na ruszcie stalowym wypełnionym cegłą licową.

W budynku znajduje się obecnie m.in. miejska „Stacja Biblioteka”, w której 28 września odbyło się 75. spotkanie Ogólnopolskiego Klubu Zainteresowań PZF „Kolejnictwo” im. Ernesta Malinowskiego. Na tę okoliczność przygotowany został m.in. datownik okolicznościowy, zaprojektowany przez Krzysztofa Pawliszaka.

(Lew)

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Rozwiązania krzyżówki nr 10 prosimy nadsyłać do 4 listopada 2019 r. pod adresem: ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa lub mailiem: rkzzm@wp.pl z dopiskiem „Krzyżówka nr 10”. Za prawidłowe rozwiązanie rozlosujemy nagrodę – pobyt weekendowy dla dwóch osób w wybranym ośrodku Natury Tour.

Rozwiązanie krzyżówki nr 9: „Wykaz ostrzeżeń stałych”. Nagrodę – gadzety związkowe – wylosował **Szymon Pawlicki** z Koronowa. Gratulujemy. Nagrodę wysłamy pocztą. Przypominamy, że warunkiem wzięcia udziału w losowaniu jest dołączenie adresu zamieszkania oraz pisemnej zgody na udostępnienie i przetwarzanie danych osobowych.

Głos Maszynisty

BIULETYN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH W POLSCE

Wydawca: Rada Krajowa Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce

ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa, tel. (22) 474 26 15, fax (22) 474 26 16, tel. kol. 922 474 26 15 lub 16

e-mail: rkzzm@wp.pl

Zespół redakcyjny: Rafał Zarzecki (redaktor naczelny), Paweł Spychalski. Współpraca: Grzegorz Moc, Andrzej Dawcewicz, Józef Jakubina.

Druk: Wydział ds. Poligrafii PKP S.A., Kraków

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i adiustacji, a także zmiany tytułów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść publikacji i ogłoszeń płatnych.

Jesień w górach

OW Stokrotka Karpacz - od 352 zł/os.*
OW Halny Karpacz - od 352 zł/os.*
OW Siwarna Kościelisko - od 350 zł/os.*
OW Kolejarz Zakopane - od 360 zł/os.*

* Cena obejmuje wyżywienie HB, dot. pokoju z łazienką.

Pakiety 5 - dniowe

www.naturatour.pl

kontakt@naturatour.pl

801 000 527